

Zorginstituut Nederland

2013 03189

14 JULI 2014

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Pakket

Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

2731 2014088624

Datum 11 juli 2014
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2014072793

Onze referentie
2014088624

Uw referentie
G47 201303189

Uw brief van
11 juni 2014

Geachte voorzitter, commissie,

Inleiding

U hebt op 11 juni 2014 aan Zorginstituut Nederland (hierna: het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid Zorgverzekeringswet. Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van een Vocatex Plus beeldschermloep met voorleesfunctie. Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Het Zorginstituut brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoeker aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het Zorginstituut kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Toepasselijke zorgverzekering

In dit geschil zijn de volgende bepalingen van de tussen partijen afgesloten zorgverzekering van belang.

- Artikel B.17.5 onder d bepaalt dat voor elk hulpmiddel geldt dat er sprake moet zijn van een medische indicatie.
- Artikel B.17.5 onder b bepaalt dat slechts aanspraak bestaat op een hulpmiddel voor zover verzekerde uit het oogpunt van doelmatige zorgverlening hier redelijkerwijs op is aangewezen. Het hulpmiddel is niet overbodig, onnodig duur of onnodig ingewikkeld.
- Artikel B.17.1 omschrijft de aanspraak op hulpmiddelen met verwijzing naar de Regeling zorgverzekering (Rvz) en het Reglement Hulpmiddelen, behorende bij deze zorgverzekering.

- In het Reglement Hulpmiddelen, onderdeel J wordt, om aanspraak te maken op dit hulpmiddel, als voorwaarde gesteld dat het niet mogelijk is om met een eenvoudiger hulpmiddel te lezen.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
11 juli 2014

Onze referentie
2014088624

Medische beoordeling

Voor een medische beoordeling van het geschil heeft de medisch adviseur van het Zorginstituut kennisgenomen van de stukken. Op basis van het dossier deelt de medisch adviseur het volgende mee.

Situatie verzoeker

Verzoeker heeft retinitis pigmentosa en een visus rechts van 0,02, links 0,06, leesvisus 0,02, en daarbij een tot 10 graden beperkt gezichtsveld. Volgens de low vision specialist is het lezen voor verzoeker met de huidige beeldschermloep zeer moeilijk geworden: het lezen van een stuk tekst blijkt erg vermoeiend en het lezen beperkt zich tot korte stukjes tekst. Hij kan wel structuren in de layout van een document herkennen, dus onderscheid maken tussen kolommen, tekstblokken en afbeeldingen, wat de mogelijkheid geeft om tekststructuur te selecteren welke vervolgens kan worden voorgelezen door de Vocatex. Zijn ogen worden ontlast en alleen gebruikt om te navigeren in bijvoorbeeld een krant, boek of brief, een keuze te maken wat er voorgelezen moet worden, of het bekijken van afbeeldingen.

Het beoogde doel van de Vocatex is volgens de voorliggende informatie onder meer het lezen van post, folders, de krant (ook regionaal nieuws wat niet altijd digitaal beschikbaar is) en stukken voor vrijwilligerswerk.

Ten tijde van de aanvraag woont verzekerde met zijn moeder. Deze heeft zich echter ingeschreven voor een bejaardenwoning. Om zelfstandig alleen te kunnen blijven wonen is het noodzakelijk dat verzekerde alle post, folders en volume producten i.v.m. het bereiden van maaltijden kan lezen, aldus stichting MEE namens verzoeker.

Doelmatig

De indicatie voor een hulpmiddel voor het lezen staat niet ter discussie. De vraag die beantwoord moet worden is of vergoeding van een Vocatex beeldschermloep doelmatig is.

Uitgangspunt is dat de doelmatigheid een onderwerp is dat behoort tot de verantwoordelijkheid van de zorgverzekeraar. Hierbij kunnen de kosten in overweging worden genomen. Van een onnodig dure voorziening is sprake als in plaats van deze voorziening goedkopere adequate, alternative hulpmiddelen voorhanden zijn.

Afwijzing verweerder

Verzoeker beschikt op dit moment over een Optelec compact 5 HD en Supernova V11. De Supernova V11 betreft software die de teksten op een website voorleest. De Optelec 5 HD is een elektronische handloep die ook onderweg kan worden gebruikt. Er is volgens verweerder onvoldoende gebleken dat in het geval van verzoeker standaard voorleesapparatuur niet volstaat. Het is niet duidelijk hoelang de Vocatex is uitgetest en of er andere producten zijn getest. Het lezen van stukken door verzoeker voor zijn werk als masseur en voor een werkgroep en vereniging is niet 'medisch noodzakelijk'.

De Vocatex is volgens verweerder onnodig duur.

Nader advies

Uit de informatie van de low vision specialist is alleen op te maken dat een Vocatex Plus uitgeprobeerd is, en dat dit eenmalig was, waardoor niet duidelijk is of deze ook voldoet bij gebruik gedurende langere tijd. Verder blijkt niet dat andere hulpmiddelen overwogen of geprobeerd zijn, waaronder het digitaliseren en voorlezen van teksten door middel van scanner en computer met voorleessoftware. Wel blijkt uit de voorliggende informatie dat verzekerde op dit moment een leesprobleem heeft waarvoor blijkbaar de huidige hulpmiddelen niet afdoende ingezet (kunnen) worden. Verweerder dient nader te onderzoeken wat voor verzekerde de meest doelmatige, adequate oplossing is voor zijn beperkingen bij het lezen.

Juridische beoordeling

Het Zorginstituut heeft kennis genomen van de stukken. Op basis van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering en het advies van de medisch adviseur is het Zorginstituut van mening dat niet zonder meer vaststaat dat verzoeker geen aanspraak heeft op de gevraagde Vocatex Plus. Verweerder dient nader te onderzoeken of verzoeker redelijkerwijs op het gevraagde is aangewezen met in achtneming van de opmerkingen die de medisch adviseur hierover heeft gemaakt.

Het Zorginstituut merkt hierbij nog op dat volgens jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep (hierna: CRvB)¹ een hulpmiddel geschikt moet zijn om de beperkingen/belemmeringen van verzekerde in aanvaardbare mate te compenseren, en dat alsmede de concrete feiten en omstandigheden waarin de individuele verzekerde op het gebruik ervan is aangewezen richtinggevend dienen te zijn. Hierbij is volgens de CRvB geen wettelijke grondslag aanwezig om activiteiten als vrijwilligerswerk, hobby's e.d. buiten beschouwing te laten. Dat verzoeker de Vocatex Plus nodig zou hebben voor zijn werk als masseur, voor een werkgroep en vereniging vormt op zichzelf geen reden tot afwijzing hiervan. Het argument dat de Vocatex Plus voor verzoeker om deze reden niet 'medisch noodzakelijk' zou zijn is niet terecht.

Advies van Zorginstituut Nederland

Gelet op al het voorgaande raadt Zorginstituut Nederland u aan om verweerder nader onderzoek te laten verrichten met inachtneming van het vorenstaande.

Hoogachtend,

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
11 juli 2014

Onze referentie
2014088624

---

¹ CRvB, 15 augustus 2007, 05/5963 ZFW en CRvB, 19 september 2007, 06/1478 ZFW